

VLT Debatt:

Kvinnor missgynnas alltjämt i vården

Förlossningsvård i kris eller i världsklass? Larmrapporter om allvarliga brister inom förlossningsvården har inkommit under flera års tid. Förlossningsskador, stressade och oroliga gravida, en ohållbar arbetssituation för barnmorskor och bristande patientsäkerhet visar på kvinnosjukvård i kris i landet. Samtidigt har det sannolikt aldrig varit lika säkert att vara gravid eller att föda barn i Sverige och i Västmanland som idag, med extremt låg mödra- och barnadödlighet jämfört med internationella siffror. Även med siffror som påvisar god vård med internationella mått mätt finns det fortfarande en rad utmaningar inom vården för att förbättra kvinnors hälsa. Alltjämt prioriteras den vård kvinnor behöver lägre än för män. För en mer jämställd vård och hälsa har regeringen och Sveriges kommuner och landsting (SKL) sedan 2015 satsat på förbättrad förlossningsvård och på kvinnors hälsa. Det har gett resultat, men det finns fortfarande kunskapsluckor att fylla och vård att utveckla.

I region Västmanland pågår flera olika forsknings- och utvecklingsprojekt för att skapa en trygg och säker vård för gravida kvinnor. I mödrahälsovården ska kvinnor med psykisk ohälsa fångas upp och erbjudas hjälp. Ett annat projekt har fokuserat på situationen för gravida asylsökande i mödrahälsovården.

Västmanland har en stor andel överviktiga gravida kvinnor. Fetma hos en gravid kvinna innebär stora risker för både kvinnan och för barnet. Ett projekt på specialistmödravården illustrerar svårigheter vid ultraljudsundersökning för missbildningsdiagnostik hos dessa kvinnor.

Ett avhandlingsarbete vid centrum för klinisk forskning (CKF) i Västmanland undersöker omständigheter när dateringen av graviditetstid med ultraljud kan vara mindre tillförlitlig, med risker i form av syrebrist vid förlossning, avvikande födelsevikt och intrauterin fosterdöd.

Komplikationer vid en förlossning kan få svåra följder. Ett prisbelönat utvecklingsarbete inom förlossningsvården i Västmanland är teamträning för de mest akuta och svåra situationerna, med fokus på kommunikation och lagarbete. Under de senaste åren har brister i vården efter skador i bäckenbotten i samband med förlossningar uppmärksamats. I Västmanland pågår ett strukturerat arbete för att förebygga och diagnosticera förlossningsskador samt att åtgärda och följa upp dessa.

Kvinnors hälsa gäller inte enbart graviditet och förlossning. Utöver redan nämnda projekt bedrivs forskning vid CKF i Västmanland för att främja annan hälsa inom det gynekologiska området och därtill framstående forskning gällande bröstcancer.

Kunskap och kompetens för att främja kvinnors hälsa är av yttersta vikt för en jämlik och jämställd vård. Vår förhoppning är att Region Västmanland liksom regeringen fortsätter fästa stor vikt vid att kvinnor och män ska erbjudas vård och behandling på lika villkor vad gäller resurser och insatser.

Den 24 maj mellan kl. 11.30-13.30 presenteras forskning inom tema kvinnohälsa med en posterutställning i Ljushallen, Västmanlands sjukhus Västerås. Välkomna!

Cecilia Ranhem, doktorand, överläkare

Merit Kullinger, medicine doktor, överläkare

Lena Ahlbin, verksamhetschef, Kvinnokliniken Västmanlands sjukhus

<https://www.vlt.se/artikel/debatt/debatt-kvinnor-missgynnas-alltjamt-i-varden>

2019-05-23